

دکتر سعید کاظمی آشتیانی
(۱۳۸۴ - ۱۳۴۰ هـ.ش)

رئیس فقید پژوهشگاه رویان و دارای دکترای تخصصی در رشته جنین شناسی از دانشگاه تربیت مدرس بود. فعالیت های او در زمینه طب تولید مثل، فناوری سلول های بنیادین و همانند سازی، نقش مهمی در تبدیل شدن ایران به یکی قدرت های علمی جهان در این عرصه داشت. دکتر آشتیانی در ۴۴ سالگی، بر اثر سکته قلبی در گذشت.

در گفت و گوی اختصاصی خراسان با دکتر شاهرودی، رئیس پژوهشگاه رویان بررسی شد

«رویان»؛ نماد جهش علمی خیره کننده پس از «انقلاب اسلامی»

۶۶

پیش از انقلاب، بسیاری از زوج های نابارور برای درمان ناباروری به خارج از کشور می رفتند. اما امروز، نه تنها در داخل کشور درمان می شوند بلکه رویان محل رجوع تعداد قابل توجهی از زوج های نابارور خارجی نیز است و این، نقطه قوتی است که به آن می بالیم. سالانه ۱۰ هزار زوج جدید که ۴۰۰ مورد آن را، زوج های غیر ایرانی شامل می شوند برای درمان ناباروری در رویان تشکیل پرونده می دهند که حاصل ارائه این خدمت درمانی طی ۲۷ سال فعالیت، تولد ۳۵ هزار فرزند بوده است

هموفیلی نوع B و تولید «حبه انگور» سومین بزرگاله تراریخته در ایران با هدف ترشح پروتئین tPA در شیر به منظور حذف سریع لخته خون در افرادی که دچار سکته قلبی می شوند، از جمله دستاوردهای پژوهشگاه رویان در این حوزه است.

یادی از دکتر کاظمی آشتیانی

مجموعه ای که امروز با عنوان پژوهشگاه رویان جهاد دانشگاهی می شناسیم، مجموعه تحقیقاتی سرآمدی است که سنگ بنای اولیه آن را، مرحوم دکتر سعید کاظمی آشتیانی بنا نهاد. دکتر کاظمی آشتیانی در زمینه اعتلای نام جمهوری اسلامی ایران در عرصه های علمی بین المللی، سهمی انکارناپذیر و به یادماندنی دارد. خدمات این دانشمند بزرگ به جامعه علمی کشور به قدری کلیدی و ارز شمند است که مقام معظم رهبری در دی ماه ۱۳۸۴ و زمانی که قلب این انسان والا از تپیدن ایستاد، او را فرزند صالح و از رویش های مبارک انقلاب توصیف کردند. دکتر شاهرودی در توصیف شخصیت علمی دکتر سعید کاظمی آشتیانی او را سنگ زیرین مجموعه رویان می داند و معتقد است: آن چه امروز در مجموعه رویان شاهدان هستیم، نتیجه دور اندیشی و همت عالی دکتر کاظمی آشتیانی است که با تلاش های وافر خود، موفقیت های چشمگیری را برای کشور رقم زد، تا جایی که ایده اولیه بیش از ۹۰ درصد دستاوردهایی که امروز، محققان ما طی ۲۷ سال تلاش در زمینه ناباروری و ۱۷ سال تحقیق و پژوهش در زمینه سلول های بنیادی و همانند سازی به دست آورده اند، از زمان دکتر آشتیانی خلق شد. دکتر شاهرودی می گوید: به خوبی به یاد دارم که در سال ۸۴، زمانی که تحقیقات مادر زمینه تولید اولین گوسفند شبیه سازی شده به نتایج خوبی رسیده بود، دکتر آشتیانی در اراک طی مصاحبه ای از دستیابی ایران به این دانش مهم خبر داد و حیرت همگان را برانگیخت. البته متأسفانه او چند ماه بعد از این خبر در گذشت. از سوی دیگر اولین گوسفند شبیه سازی شده سقط شد و ما به مدت یک سال و نیم بعد از آن، شرایط بسیار سختی در رویان داشتیم تا بتوانیم ادعای دکتر آشتیانی را دوباره اثبات کنیم و این گونه هم شد و یک سال بعد از آن، اولین گوسفند شبیه سازی شده یعنی «رویان» در اصفهان متولد شد و زنده ماند. همچنین، در زمان دکتر آشتیانی، اولین رده سلول های بنیادی به ثبت رسید و نتایج آن به محضر رهبر معظم انقلاب تقدیم شد. در بحث ناباروری هم، تمام محققان و متخصصان رویان موفقیت های خود را موهون تلاش های دکتر کاظمی آشتیانی می دانند.

به گفته شاهرودی، روزی درمانی برای سرطان وجود نداشت اما امروز بسیاری از سرطان ها از جمله سرطان خون، با استفاده از سلول های بنیادی خون بندناف، به ویژه در کودکان به خوبی در مان می شود. همچنین، تحقیقات گسترده ای در زمینه درمان بیماری های استخوان و غضروف، در قالب کارآزمایی بالینی در حال انجام است. در زمینه قلب و عروق و سکنه های قلبی هم، نتیجه پروژه های کارآزمایی بالینی در رویان بسیار موفقیت آمیز بوده و استفاده از سلول های بنیادی در بیماران دچار سکنه های قلبی باعث ارتقای کیفیت زندگی این بیماران شده است. در مان بیماری انسداد عروق تحتانی که باعث قانقاریا و قطع عضو می شود و نیز در مان بیماری های چشم و سوختگی قرنیه، از دیگر جنبه های موفقیت رویان به شمار می رود. در زمینه پوست و در مان لک و پیس و سوختگی نیز اقدامات بسیار خوبی در رویان انجام شده است و بسیاری از این بیماران نیز اکنون در مان می شوند. به علاوه، اجرای فاز دوم پروژه در مان فلج مغزی کودکان با استفاده از سلول های بنیادی روی حدود ۱۰۰ کودک مبتلا و با همکاری مرکز طبی کودکان از دیگر دستاوردهای این حوزه است.

وی از تعریف پروژه های تحقیقاتی جدید برای در مان ام اس، پارکینسون، دیابت، برخی سرطان ها، بیماری های شبکیه چشم و... در رویان خبر می دهد و می گوید: این پروژه ها اکنون در فاز های آزمایشگاهی و فاز های حیوانی است و به نتایج بسیار خوبی نیز رسیده است و امیدواریم سال آینده با کمک خیران، آن ها را به مرحله کارآزمایی بالینی برسانیم.

نجات گونه های در حال انقراض با روش «شبیه سازی»

ایران یکی از مراجع علمی جهان در عرصه شبیه سازی است. در سال ۸۴ اولین حیوان شبیه سازی شده حاصل تلاش محققان رویان از دست رفت اما در سال ۸۵، «رویان» اولین حیوان شبیه سازی شده ای بود که زنده ماند و سر آغاز یک حرکت علمی در کشور شد و نام کشور مان را در رده کشور های دارای این فناوری ثبت کرد. به گفته دکتر شاهرودی، جدیدترین دستاور داین حوزه، تکثیر کوچ قمیشلو (یک حیوان وحشی در حال انقراض) است که سال گذشته به روش همانند سازی انجام شد و این حیوان شبیه سازی شده به باغ وحش شهر داری اصفهان هدیه شد. این پژوهشکده هم اکنون با تولید حیوانات تراریخت و حیوانات شبیه سازی شده به صنعت دام کشور، ارائه خدمات می کند و در این زمینه، حدود ۴۰۰ راس بز «سان» و «امورسیا» به روش های لقاح خارج از رحمی و همانند سازی تولید شده است. در بحث حیوانات تراریخت تولید «شنگول» و «منگول»، اولین بزغاله های تراریخته در ایران و خاور میانه با هدف ترشح فاکتور ۹ انعقادی انسانی در شیر برای در مان

ایران در ردیف ۱۰ کشور مطرح جهان در زمینه سلول درمانی

از دهه ۷۰، مطالعه درباره سلول های بنیادی در کشور، به همت محققان پژوهشگاه رویان آغاز شد و در یک بازه ۲۰ ساله، پیشرفت های خیره کننده ای به دست آمد که نام ایران و پژوهشگاه رویان را به عنوان یکی از مراجع درمانی بیماری های صعب العلاج و در زمره ۱۰ کشور مطرح دنیا در زمینه سلول درمانی، بر سر زبان ها انداخت.

در مان بیماری ها با کمک سلول های بنیادی

تعداد بیماری هایی که در مان آن به شکل موفقیت آمیز در مرکز سلول درمانی رویان انجام می شود، کم نیست. در مان بیماری های سرطان خون در کودکان، تالاسمی، بیماری های استخوان و غضروف، بیماری های پوستی، بیماری های چشم و قرنیه، قلب و عروق و... تنها نمونه هایی از موارد متعددی است که امروز به مدد تکنیک سلول درمانی به دست توانای محققان رویان انجام می شود.

۶۶

امروزه بسیاری از سرطان ها از جمله سرطان خون، با استفاده از سلول های بنیادی خون بندناف، به ویژه در کودکان به خوبی در مان می شود. همچنین، تحقیقات گسترده ای در زمینه در مان بیماری های استخوان و غضروف در قالب کارآزمایی بالینی در حال انجام است. در زمینه قلب و عروق و سکنه های قلبی هم، نتیجه پروژه های کارآزمایی بالینی در رویان بسیار موفقیت آمیز بوده و استفاده از سلول های بنیادی در بیماران دچار سکنه های قلبی باعث ارتقای کیفیت زندگی این بیماران شده است. در مان بیماری انسداد عروق تحتانی که باعث قانقاریا و قطع عضو می شود و نیز در مان بیماری های چشم و سوختگی قرنیه، از دیگر جنبه های موفقیت رویان به شمار می رود. به علاوه، اجرای فاز دوم پروژه در مان فلج مغزی کودکان با استفاده از سلول های بنیادی روی حدود ۱۰۰ کودک مبتلا و با همکاری مرکز طبی کودکان، از دیگر دستاوردهای این حوزه است

پژوهشگاه فعالیت خود را از هشتم خرداد ماه سال ۱۳۷۰ به عنوان مرکز جراحی محدود و با هدف ارائه خدمات درمانی به زوج های نابارور و پژوهش و آموزش در زمینه علوم باروری و ناباروری، با همت و تلاش زنده یاد دکتر سعید کاظمی آشتیانی و گروهی از پژوهشگران و همکارانش در جهاد دانشگاهی علوم پزشکی ایران آغاز کرد و امروز در عرصه هایی از جمله، در مان ناباروری و سلول درمانی به عنوان قطب علمی منطقه به شمار می رود و در بین مراکز علمی جهان نیز، از جایگاه ممتازی برخوردار است. آن چه در ادامه می خوانید، مروری است بر دستاوردهای ۲۷ ساله پژوهشگاه رویان جهاد دانشگاهی از زبان دکتر عبدالحسین شاهرودی، متخصص جنین شناسی و رئیس پژوهشگاه رویان که از بدو تاسیس رویان در مسئولیت های مختلفی در این مرکز علمی پیشرو، ایفای نقش کرده است.

دکتر شاهرودی، رویان هم اینک، در زمینه در مان ناباروری با بهترین مراکز دنیا رقابت می کند و در خاور میانه نیز، به عنوان اولین مرکز در مان ناباروری به شمار می رود.

تولد ۳۵ هزار نوزاد در کارنامه ۲۷ ساله رویان

رئیس پژوهشگاه رویان می گوید: پیش از انقلاب، بسیاری از زوج های نابارور برای در مان ناباروری به خارج از کشور می رفتند. اما امروز، نه تنها در داخل کشور در مان می شوند بلکه رویان محل رجوع تعداد قابل توجهی از زوج های نابارور خارجی نیز است و این، نقطه قوتی است که به آن می بالیم. به گفته دکتر شاهرودی، سالانه ۱۰ هزار زوج جدید که ۴۰۰ مورد آن را، زوج های غیر ایرانی شامل می شوند برای در مان ناباروری در رویان تشکیل پرونده می دهند که حاصل ارائه این خدمت درمانی طی ۲۷ سال فعالیت، تولد ۳۵ هزار فرزند بوده است.

زهرا حاجیان - مقایسه جایگاه علمی ایران قبل و بعد از انقلاب، واقعیت های مهمی را آشکار می کند؛ واقعیت هایی که تنها با نگاهی اجمالی به کارنامه ۴۰ ساله کشور در حوزه علم و فناوری عمق پیشرفت های علمی کشور و غلبه بر عقب ماندگی های علمی و فناوریانه را به تصویر می کشد. یکی از این عرصه های پیشرفت، ورود ایران به عرصه فناوری سلول های بنیادی است که امروزه در جهان، از آن به عنوان انقلاب دوم در علم پزشکی یاد می شود و ایران در این عرصه نوظهور، همپای کشور های مطرح دنیا و با سکنداری پژوهشگاه رویان جهاد دانشگاهی، در ردیف اولین ها قرار گرفته است. هم اکنون، پژوهشگاه رویان یکی از مراکز پژوهشی و درمانی موفق دنیا است که با ورود به عرصه های مهم علمی، موفقیت های بی نظیری را برای کشور به ارمغان آورده است. این

رویان؛ نتیجه یک حرکت علمی

دکتر عبدالحسین شاهرودی، رئیس پژوهشگاه رویان جهاد دانشگاهی با اشاره به ساختار کنونی این مرکز معتبر علمی می گوید: پژوهشگاه رویان، ما حاصل یک حرکت علمی بود که در جهاد دانشگاهی واحد علوم پزشکی ایران برای پاسخ گویی به نیاز های جامعه ایجاد شد. این پژوهشگاه مشتمل بر سه پژوهشکده پزشکی تولید مثل، علوم سلولی و سلول های بنیادی و پژوهشکده بیوتکنولوژی است و در کنار این پژوهشکده هانیز، هم اکنون سه مرکز خدمات تخصصی در زمینه ناباروری، سلول درمانی و پژوهشکده بیوتکنولوژی وجود دارد که پژوهشکده بیوتکنولوژی با رویکرد فعالیت های تحقیقاتی در عرصه علوم دامی فعالیت می کند.

او می گوید: در سال ۶۹-۶۸ بعد از برگزاری یک کنگره علمی در زمینه ناباروری، جهاد

خراسان یار قدیمی
رسانه ای مردمی

**به مناسبت ایام فرخنده دهه فجر
با تخفیف ویژه مشترک روزنامه خراسان شوید**

توزیع رایگان

هزینه اشتراک یکساله: ۲۸۸/۰۰۰ تومان با ۴۰ درصد تخفیف
۱۷۲/۸۰۰ تومان

هزینه اشتراک شش ماهه: ۱۴۴/۰۰۰ تومان با ۳۰ درصد تخفیف
۱۰۰/۸۰۰ تومان

برای دریافت اشتراک به یکی از روش های زیر اقدام نمایید:

۱ - اشتراک آنلاین با ورود به سامانه www.khcai.ir (با ۵٪ تخفیف بیشتر)

۲ - ارسال عدد ۵ به سامانه ۳۰۰۰۹۷۷۷

۳ - تماس با شماره ۳۷۰۰۹۷۷۷ امور مشترکین

صفحه آرایی

واحد صفحه آرایی روزنامه خراسان
سفارش می پذیرد

۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰

layout@khorasannews.com

جناب آقای دکتر عظیمی

ریاست محترم بخش ICU اطفال بیمارستان قائم

اساتید محترم جناب آقایان

دکتر بیرقی، دکتر آخوندیان و دکتر بهنام

سرپرستاران، پرستاران و پرسنل دلسوز بخش ICU اطفال

از سعی و تلاش شما عزیزان در جهت تشخیص و درمان

فرزندمان رایان جندقی کمال تشکر و قدردانی را داریم.

دکتر جمال جندقی- دکتر مریم پادرائی